

**ANALIZA STANU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI
NA TERENIE GMINY WAŁBRZYCH
za 2019 r.**

Wałbrzych, listopad 2020 r.

Spis treści

I. Wstęp	2
II. Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.....	2
III. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi	3
IV. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.....	4
V. Liczba mieszkańców	6
VI. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbieranie odpadów komunalnych, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	7
VII. Ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Wałbrzych	7
VIII. Zmiany w obowiązujących aktach prawa miejscowego.....	22
IX. Podsumowanie i wnioski	24

I. Wstęp

Na podstawie art. 9tb ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439.), dokonuje się analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Zgodnie z przywołanym powyżej przepisem analiza obejmuje następujące zagadnienia:

- możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
- potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem i recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych;
- liczbę mieszkańców;
- liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbieranie odpadów komunalnych, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Wałbrzych;
- ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy Wałbrzych.

Niniejsza analiza podlega publicznemu udostępnieniu na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu.

II. Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Na terenie Gminy Wałbrzych istnieje możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych na uruchomionej w maju 2017 r. instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów przy ul. Beethovena w Wałbrzychu o statusie RIPOK. W związku ze niesieniem podziału na regiony obecnie to Instalacja Komunalna.

Na terenie Gminy Wałbrzych nie ma możliwości przetwarzania odpadów zielonych oraz

składowania pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych. Odpady te winny być zagospodarowane, zgodnie z zapisami Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego.

III. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Inwestycje związane z gospodarką odpadami komunalnymi zrealizowane w roku 2019 służą udoskonaleniu systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na obszarze gminy Wałbrzych.

W 2019 r. realizowano jedną z ważniejszych potrzeb inwestycyjnych, tj. zakończono budowę nowego zakładu segregacji i zagospodarowania odpadów przy ul. Beethovena 43 (wykonanie nowoczesnej linii technologicznej do sortowania odpadów komunalnych). Instalacja może przetworzyć do 40 000 Mg/rok zmieszanych odpadów komunalnych i 10 000 Mg/rok odpadów komunalnych pochodzących ze zbiórki selektywnej. Instalacja posiada wymagane prawem wszystkie odbiory i pozwolenia. W ramach inwestycji wybudowano też instalację do biologicznego przetwarzania odpadów zielonych w ilości 2 000 Mg/rok. Instalacja została zgłoszona do Marszałka Województwa Dolnośląskiego i oczekuje na wydanie stosownego Pozwolenia Zintegrowanego. Inwestycja została zrealizowana przez spółkę miejską, tj. Miejski Zakład Usług Komunalnych Sp. z o. o.

Znaczącą potrzebą inwestycyjną, zapewniającą wypełnienie przez gminę obowiązku wynikającego z art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, była budowa drugiego punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych przy ul. Beethovena 43. Kompletny PSZOK przy ul. Beethovena zapewnia wygodny dostęp i możliwość pozbycia się odpadów problemowych dla mieszkańców z południowego sektora gospodarowania odpadami komunalnymi. PSZOK posiada wymagane prawem wszystkie odbiory i pozwolenia.

W 2019 r. na terenie gminy działał punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych przy ul. Stacyjnej - łatwo dostępny i często odwiedzany szczególnie przez mieszkańców sektora północnego. Każdy z PSZOK-ów ma możliwość przyjęcia do 600 Mg/rok odpadów komunalnych selektywnie zbieranych.

Utworzenie i prowadzenie punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych powierzono MZUK Sp. z o. o.

Punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOKi) są to miejsca, do których każdy mieszkaniec Wałbrzycha, może w ramach ponoszonej opłaty za odpady komunalne przekazywać odpady komunalne zbierane w sposób selektywny tj.

- papier i tekturę,
- tworzywa sztuczne,
- szkło białe i kolorowe,
- opakowania wielomateriałowe,
- odpady zielone,
- przeterminowane leki,
- chemikalia i opakowania po chemikaliach,
- farby i opakowania po farbach,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne,
- zużyte opony
- odpady z odzieży i tekstyliów

IV. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Średni miesięczny koszt usług odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z terenu gminy Wałbrzych w 2019 r. (tj. koszty odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych) wynosił **2 278 097,08 zł**.

Całkowity poniesiony koszt świadczenia usług odbierania i zagospodarowania odpadów w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. to **27 337 136,93 zł**. Zestawienie prezentuje tabela nr 1.

W porównaniu do 2018 r. wydatki na odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych w 2019 r. **wzrosły o 7 767 119,86 zł**, co przede wszystkim spowodowane było wzrostem ilości odebranych odpadów komunalnych oraz wzrostem kosztów zagospodarowania odpadów na które składają się wzrost kosztów zagospodarowania odpadów kalorycznych, wzrost cen energii i paliwa, dostosowanie instalacji do nowych przepisów (zabezpieczenie roszczeń, monitoring wizyjny, nowe przepisy. p.poż), dostosowanie do wymogów BAT, ciągle zmieniające się przepisy.

Tabela 1. Koszty poniesione na odbieranie, odzysk, recykling i unieszkodliwianie odpadów komunalnych w 2018 i 2019 r.

Okres	Koszt poniesiony	
	2018	2019
1 miesiąc	1 629 503,76 zł*	2 276 763,75 zł*
1 rok	19 554 045,13 zł	27 321 164,99 zł

*wartość uśredniona Źródło: materiały własne

Dodatkowym kosztem dla gminy, związanym z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi są koszty administracyjne ponoszone głównie w związku z zatrudnieniem pracowników nadzorujących system, które w 2019 r. wyniosły 654 959,52 zł (wg danych pozyskanych z Biura Spraw Pracowniczych), a także koszty funkcjonowania zastępczego punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych przy ul. Beethovena oraz punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych przy ul. Stacyjnej- łącznie 951 387,39 zł, jak również koszty obsługi i odbioru przeterminowanych leków z aptek na terenie miasta w wysokości 15 962,94 zł oraz edukacji ekologicznej w kwocie 39 976,45 zł (wkład własny gminy).

Łączny koszt edukacji w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi w 2019 r. wyniósł 39 976,45 zł, z czego 17 008,00 zł stanowiła dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

Łączne koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi poniesione przez gminę Wałbrzych w roku **2019 wyniosły: 28 983 451,29 zł**. Zestawienie w/w kosztów prezentuje tabela 2.

Tabela 2. Koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Wałbrzycha w 2019 r.

Składniki kosztów systemu	Koszt [zł]
Koszty odbierania i zagospodarowania	27 337 136,93
Koszty funkcjonowania PSZOK	951 387,39
Odbiór przeterminowanych leków z aptek	15 962,94
Edukacja ekologiczna*	39 976,45
Koszty administracyjne	654 959,52
Razem	28 983 451,29

*wkład własny gminy

Źródło: materiały własne

W roku 2019 wpływy z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie pokrywały kosztów ponoszonych na funkcjonowanie systemu. Niedobór środków z tytułu opłaty „śmieciowej” wyniósł aż **10 965 053,90 zł**. Zwiększone koszty spowodowane były wzrostem opłaty marszałkowskiej za składowanie odpadów, wzrostem kosztów pracy, wzrostem kosztów ubezpieczenia instalacji komunalnych, spadkiem cen sprzedaży odpadów wysegregowanych, zamknięciem się krajów Azji wschodniej na odbiór odpadów zbieranych selektywnie, radykalnym wzrostem wymagań dla magazynowania odpadów, wzrostem ilości zbieranych odpadów wiekogabarytowych itd.

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach system odpadowy ma być systemem samofinansującym się, czyli środki wpłacane przez mieszkańców mają w całości pokryć koszty jego funkcjonowania.

W związku z powyższym w celu zapewnienia środków na prawidłowe funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi konieczne jest pobieranie opłaty od mieszkańców, w takiej wysokości aby wystarczyła ona na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu.

Niedopłata wynika głównie ze znacznie mniejszej liczby osób wykazanych w złożonych deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości zamieszkałych, w odniesieniu do prognozy GUS przyjętej do szacowania stawki opłaty dla nieruchomości zamieszkałych w 2013 r.

Tabela 3. Zestawienie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz przypisów opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2018 i 2019 r.

Lata	Wartość faktur [zł]	Przypis opłaty [zł]
2018	20 768 290,09	18 189 733,53
2019	28 983 451,29	18 018 397,39

V. Liczba mieszkańców

Według danych z Biura Ewidencji Ludności tut. Urzędu, na dzień 31.12.2019 r. w Wałbrzychu zameldowanych było **101 776** mieszkańców. Dane te znacząco odbiegają od tych podawanych przez GUS. Wg GUS liczba ludności Wałbrzycha na dzień 31.12.2019 r. wynosiła **111 365** mieszkańców. Natomiast według danych z rejestru deklaracji, liczba mieszkańców wyniosła **88 320**.

VI. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbieranie odpadów komunalnych, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

Uchwałą nr XV/200/2015 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne postanowiono objąć gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi nieruchomości niezamieszkałe (przedsiębiorstwa, szpitale, hotele, pensjonaty, obiekty użyteczności publicznej, szkoły, przedszkola itp.), za wyjątkiem:

- wielkopowierzchniowych obiektów handlowych tj.: obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży przekraczającej 400 m²;
- podmiotów prowadzących działalność produkcyjną na terenie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej;
- terenów zielonych użytku publicznego (parków, skwerów, pasów drogowych, dróg publicznych);
- cmentarzy komunalnych i parafialnych.

Właściciele nieruchomości wyłączeni z systemu gospodarowania odpadami komunalnymi podlegają systematycznym kontrolom prowadzonym przez Straż Miejską na zlecenie Biura Infrastruktury i Nieruchomości.

W 2019 r. nie stwierdzono przypadków, w których gmina musiałaby podejmować działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, tj.

- organizować odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów na odbieranie odpadów komunalnych;
- wydawać decyzję ustalającą obowiązek uiszczenia, wysokość, terminy uiszczenia opłat oraz sposób i terminy udostępniania pojemników w celu odbierania odpadów od tych właścicieli.

VII. Ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Wałbrzych

Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie miasta Wałbrzycha w 2019 r., wyniosła:

- **42 450,18 Mg** - zgodnie ze złożonymi sprawozdaniami przez podmioty odbierające odpady komunalne na dzień 31.10.2019 r.,

- **1 349,30 Mg**- ilość zebranych odpadów komunalnych w dwóch Punktach Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych,
- **2,34 Mg** przeterminowane leki odebrane z aptek,
- **935,44 Mg**- ilości odpadów zebrane przez podmioty zbierające odpady komunalne stanowiące frakcje odpadów komunalnych: papier, metal, szkło, tworzywa sztuczne.

Po przeliczeniu wszystkich odebranych i zebranych odpadów komunalnych na dzień przygotowania analizy daje wynik **44 737,26 Mg**, co w przybliżeniu daje **439 kg** rocznie na jednego mieszkańca. Do uzyskania wyniku została przyjęta liczba według danych z Biura Ewidencji Ludności tut. Urzędu, na dzień 31.12.2019 r. w Wałbrzychu tj. 101 776 mieszkańców.

W dalszym ciągu kontynuowano model systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zakładający selektywną zbiórkę z podziałem na główne frakcje, takie jak: odpady zmieszane (pozostałe z wysegregowania innych frakcji), zmieszane odpady opakowaniowe, butelki PET, odpady opakowaniowe z papieru i tektury, odpady opakowaniowe ze szkła. W okresie od stycznia do kwietnia popiół i żużel z palenisk domowych.

W 2019 r. zrezygnowano z akcji „Wywalamy graty z chaty” tj. zbiórki odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny bezpośrednio od mieszkańców.

Na terenie miasta funkcjonują dwa nowoczesne Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) przy ul. Stacyjnej oraz przy ul. Beethovena gdzie mieszkańcy mogą oddawać odpady wielkogabarytowe, zużyte opony oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.

Utrzymane natomiast zostały kwartalne zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego bezpośrednio od mieszkańców oraz poświęteczna zbiórka choinek.

Zgodnie z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wprowadzony został obowiązek selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, a co za tym idzie uchwałą zmienione zostały deklaracje oraz podniesione zostały stawki opłat za odpady komunalne z 12 zł od osoby na 27 zł, w przypadku braku realizacji obowiązku selektywnej zbiórki odpadów komunalnych opłata wynosi dwukrotność stawki podstawowej tj. 54 zł.

Nowe stawki zaczęły obowiązywać od dnia 01.01.2020 r.

Dla nieruchomości mieszanych oraz dla nieruchomości na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, obowiązywały stawki opłaty za pojemnik, uzależnione od jego pojemności oraz od tego, czy odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny, bądź czy nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny.

Stawki opłaty za pojemniki przedstawiono w tabeli nr 4.

Tabela 4. Stawki opłaty za pojemniki

L.p	Pojemność pojemnika w litrach	Stawka opłaty za pojemnik, gdy odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny [zł]	Stawka opłaty za pojemnik, gdy odpady nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny [zł]
1	60	54,00	108,00
2	120	67,00	135,00
3	240	133,00	266,00
4	1100	388,00	776,00
5	2200	702,00	1 404,00
6	kp-7	2 315,00	4 630,00

Ilość poszczególnych frakcji odpadów odebranych z terenu miasta Wałbrzycha w 2018 i 2019 r.- bezpośrednio od właścicieli oraz z punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych- w podziale na rodzaje odpadów wg kodów prezentuje tabela 5.

W 2019 r. zauważalny jest wzrost zainteresowania punktami selektywnego zbierania odpadów wyrażony większą ilością odpadów odebranych przez te punkty w 2019 r. Przyczyną tego jest zrezygnowanie z akcji „Wywalamy graty z chaty” organizowanej przez gminę, z roku na rok zwiększa się również świadomość mieszkańców w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami oraz dbałość o ochronę środowiska na potrzeby przyszłych pokoleń.

Tabela 5. Ilość poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości z terenu gminy Wałbrzych oraz zebranych w PSZOK w 2018 i 2019 r.

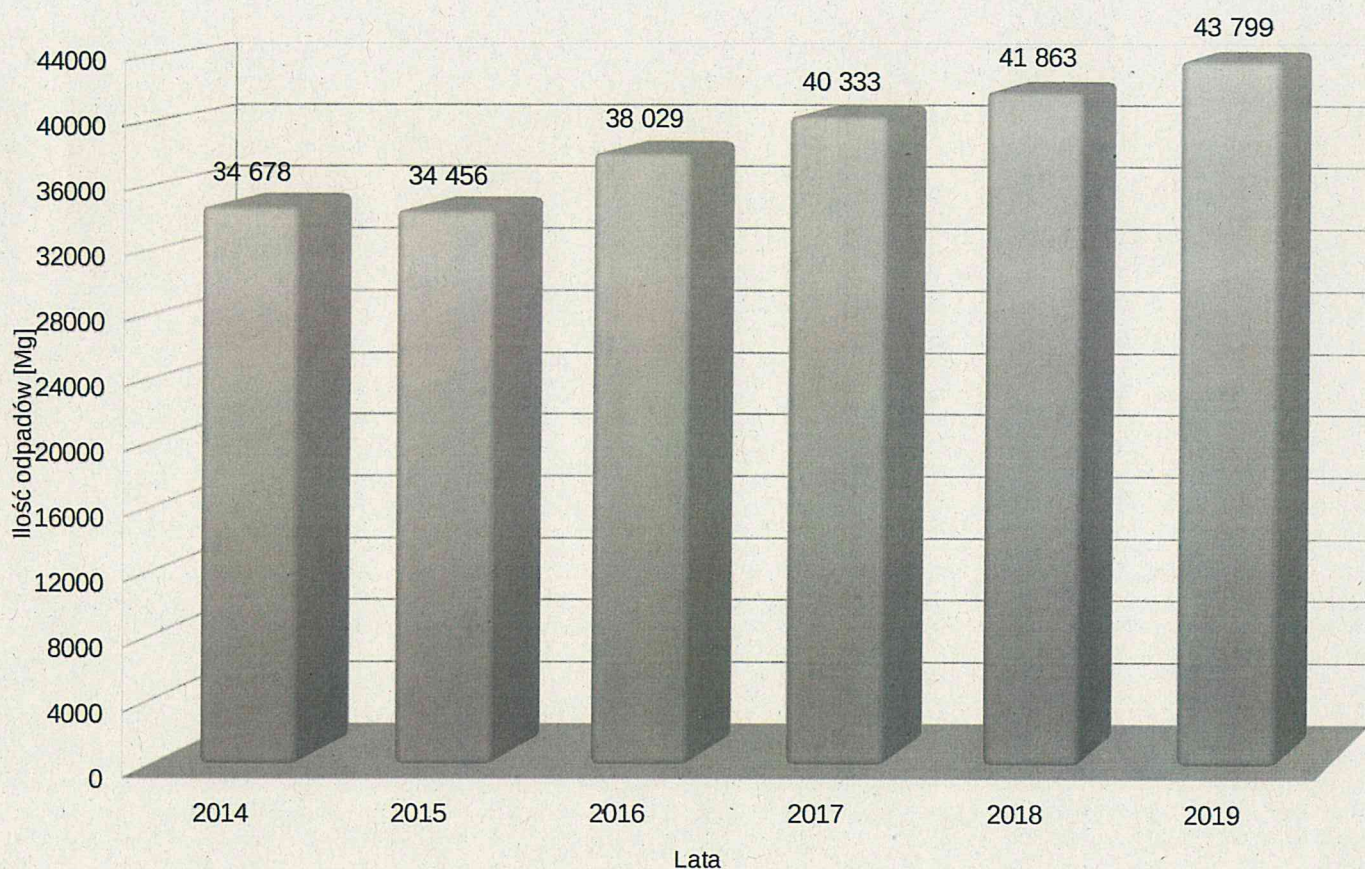
Kod odpadu	Rodzaj odpadu wg kodu	Ilość [Mg]			
		Odebrane od właścicieli z terenu nieruchomości		Zebrane w PSZOK	
		2018	2019*	2018	2019
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	29 923,03	31 425,96	0,00	0,00
15 01 06	Pozostałe odpady opakowaniowe	3 825,20	4 800,95	0,00	0,00
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	1 656,300	1 218,07	4,72	4,66
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	1 427,14	1 125,12	9,21	8,20
15 01 07	Opakowania ze szkła	1 540,91	1 324,45	0,00	0,00
15 01 10*	Opakowania zawierające	0,00	0,00	1,56	1,60

	pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone				
20 01 02	Szkło		0,00	5,87	0,94
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	681,60	775,07	103,30	163,18
20 01 33*	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz baterie niesortowane i akumulatory zawierające te baterie	0,00	0,00	0,13	0,00
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	1,98	1,58	25,23	39,45
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,00	0,00	7,92	13,40
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	814,56	1173,88	445,98	770,32
16 01 03	Zużyte opony	0,49	0,98	20,73	96,50
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	0,00	7,64	133,63	0,00
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	0,00	0,18	213,67	250,48
20 01 21*		0,00	0,00	0,00	0,07
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	2,29	0,00	0,12	0,00
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	0,00	0,00	0,00	0,50
20 03 99	Odpady komunalne	1 017,56	540,92	0,00	0,00

	niewymienione w innych podgrupach				
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	0,00	55,38	0,00	0,00
Łącznie [Mg]		40 891,06	42 450,18	972,07	1 349,30

Źródło: sprawozdania i informacje podmiotów odbierających odpady od właścicieli nieruchomości na terenie gminy Wałbrzych na dzień 30.10.2020 r., źródło własne-raporty.

W porównaniu do lat poprzednich, w 2019 r., odebrano i zebrano większe ilości odpadów komunalnych. Dla zobrazowania tendencji przedstawiono wykres nr 1.

Wykres 1. Całkowita ilość wszystkich zebranych odpadów komunalnych z terenu gminy Wałbrzych w latach 2014-2019

W latach 2014 i 2015, kiedy odbiorem odpadów przez gminę objęte były tylko nieruchomości zamieszkałe ilości odpadów oscylowały wokół zbliżonych wartości. W 2016 r. w związku z włączeniem do gminnego systemu nieruchomości niezamieszkałych ilość odpadów

odebranych i zagospodarowanych gwałtownie wzrosła. W 2018 i 2019 r. ilość odpadów uległa dalszemu zwiększeniu, co może być spowodowane ciągłym uszczelnianiem systemu gospodarki odpadami.

Tendencję wzrostową w roku 2019 można zauważyć również analizując ilości selektywnie odebranych odpadów komunalnych, takich jak pozostałe odpady opakowaniowe, odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte opony, odpady ulegające biodegradacji. Z kolei tendencję spadkową można zaobserwować, w pozostałych odpadach selektywnie zebranych takich jak, opakowania z tworzyw sztucznych, opakowania z papieru i tektury, opakowania ze szkła, odpady z remontów oraz popiół i żużel z palenisk domowych.

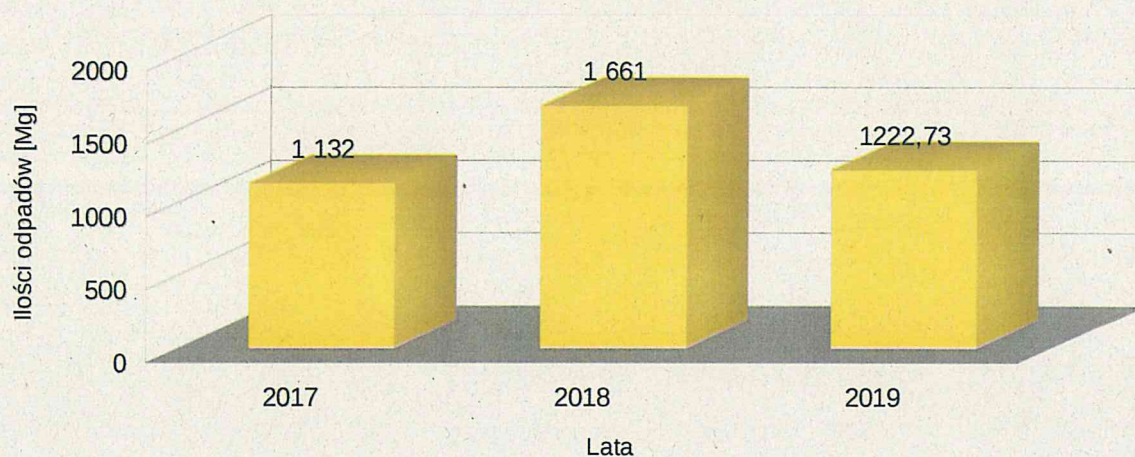
Ilości poszczególnych odpadów selektywnie odebranych w 2019 r. przedstawia tabela 6.

Tabela 6. Ilości selektywnie zebranych/odebranych odpadów komunalnych z terenu gminy Wałbrzych w latach 2018 – 2019

Rodzaje odpadów	Lata	
	2018	2019
	Mg	
Opakowania z tworzyw sztucznych	1 661,02	1 222,73
Pozostałe odpady opakowaniowe	3 825,20	4 800,95
Opakowania ze szkła/szkło	1 546,78	1 325,39
Opakowania z papieru i tektury	1 436,35	1 133,32
Odpady wielkogabarytowe	1 260,54	1 944,20
Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	35,13	54,43
Odpady z remontów	347,30	258,30
Zużyte opony	21,22	97,48
Odpady ulegające biodegradacji	784,90	938,25
Popiół i żużel z palenisk domowych	1 017,56	596,30

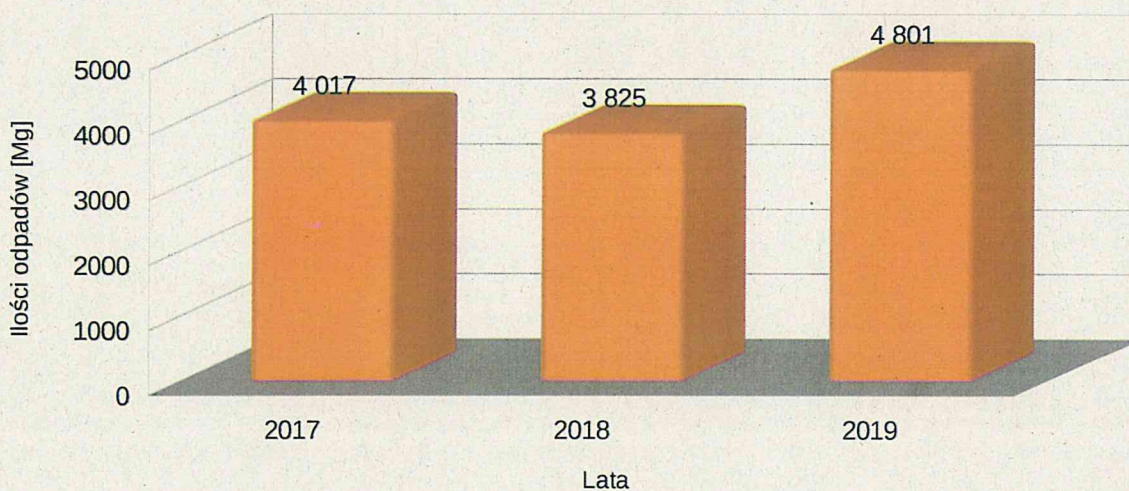
Źródło: sprawozdania podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości składane w latach 2018-2019 wraz z PSZOK*

Ilości odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych
w latach 2017-2019

Wykres 2. Ilości odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych w latach 2017-2018

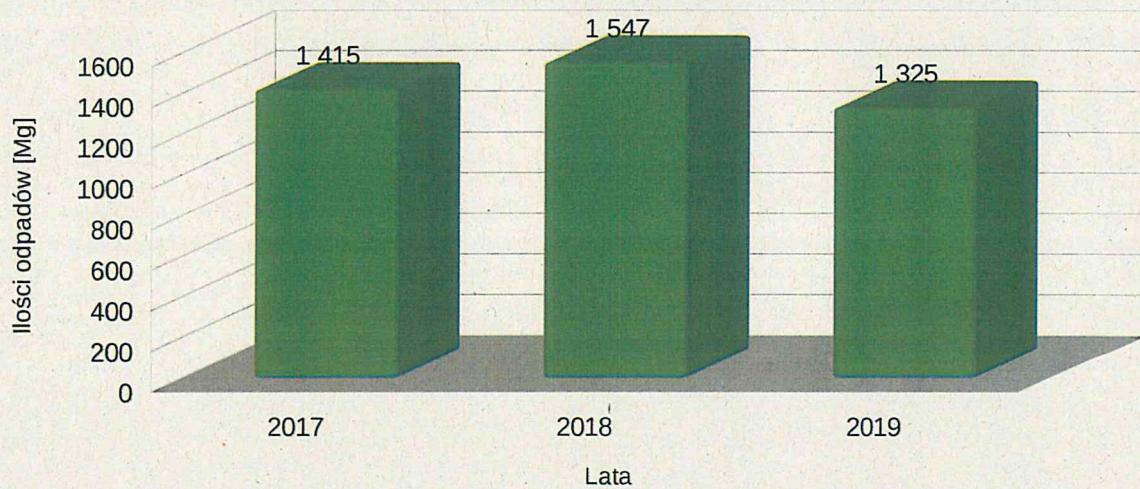
Ilości pozostałych odpadów opakowaniowych
w latach 2017-2019

Wykres 3. Ilości pozostałych odpadów opakowaniowych w latach 2017-2018

Ilości odpadów opakowaniowych ze szkła

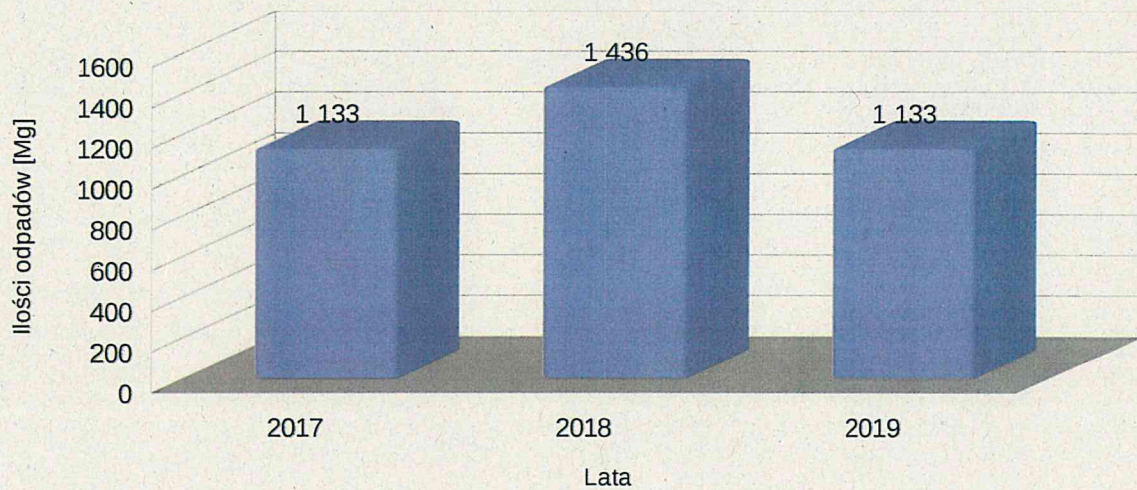
w latach 2017-2019

Wykres 4. Ilości odpadów opakowaniowych ze szkła w latach 2017-2019

Ilości odpadów opakowaniowych z papieru i tektury

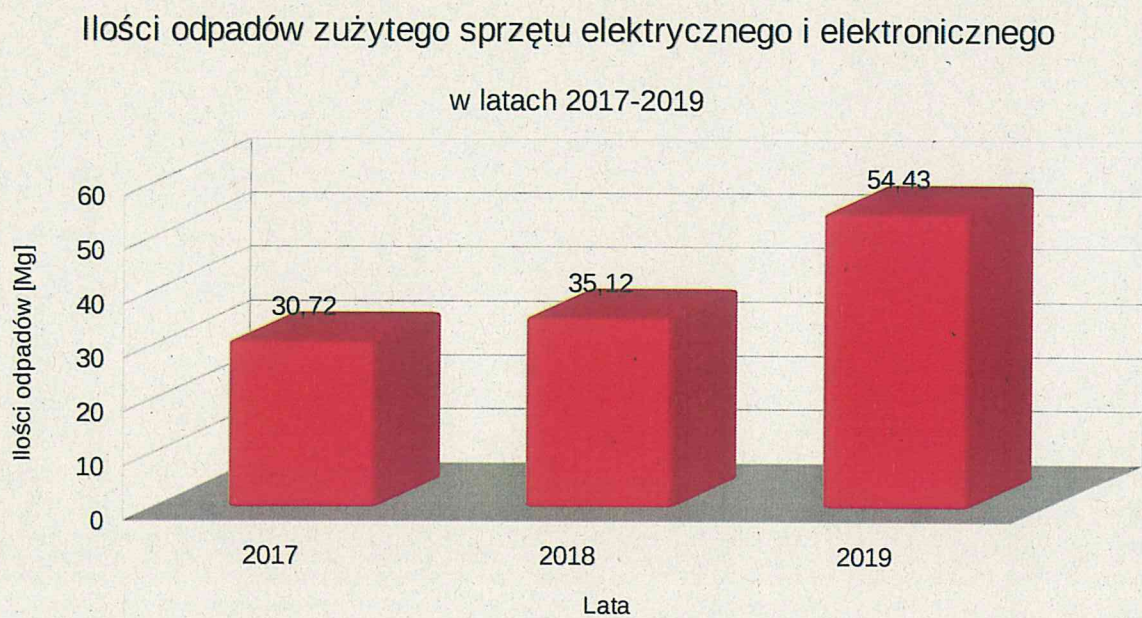
w latach 2017-2019

Wykres 5. Ilości odpadów opakowaniowych z papieru i tektury w latach 2017-2019

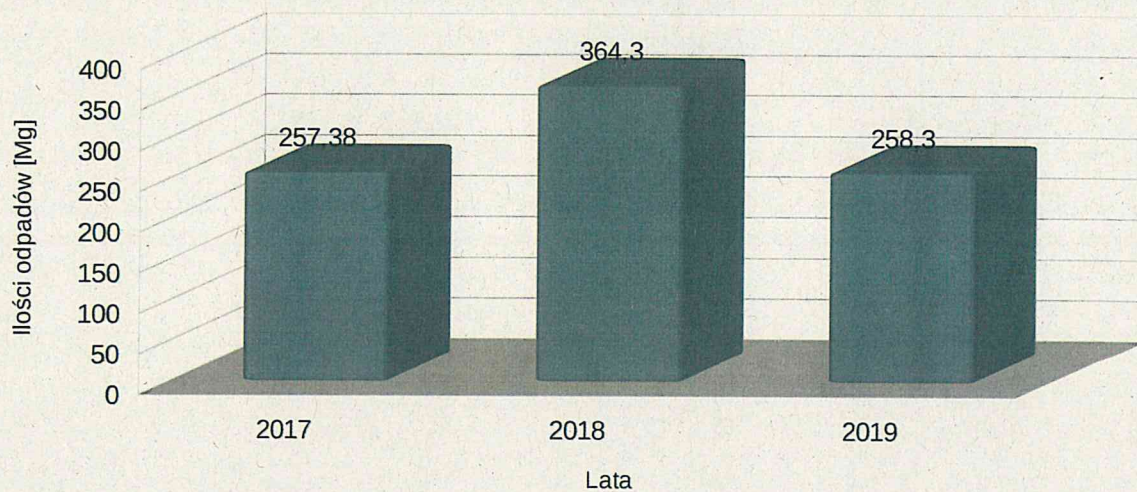
Wykres 6. Ilości odpadów wielkogabarytowych w latach 2017-2019

Wykres 7. Ilości odpadów zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w latach 2017-2018

Ilości odpadów z remontów

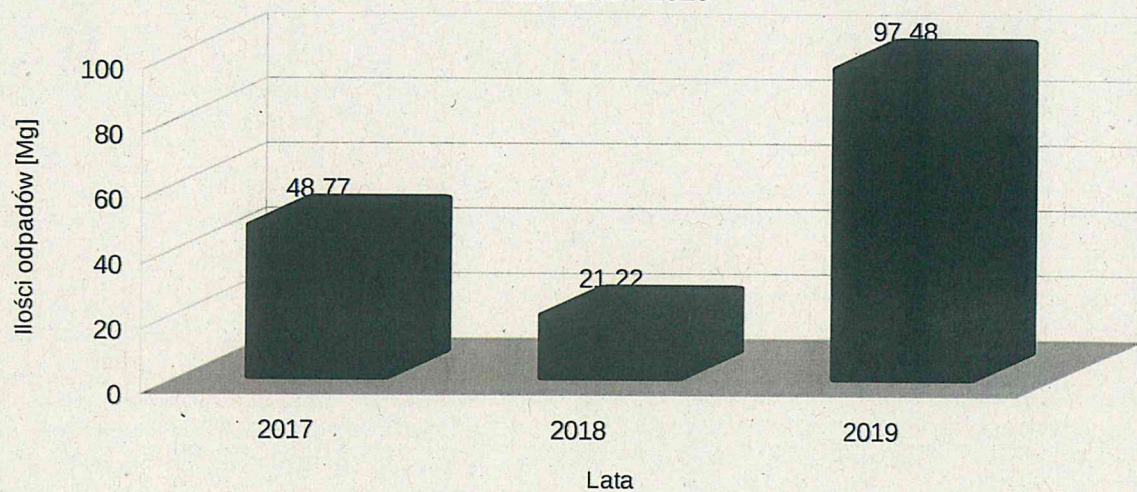
w latach 2017-2019

Wykres 8. Ilości odpadów z remontów w latach 2017-2019

Ilości zużytych opon

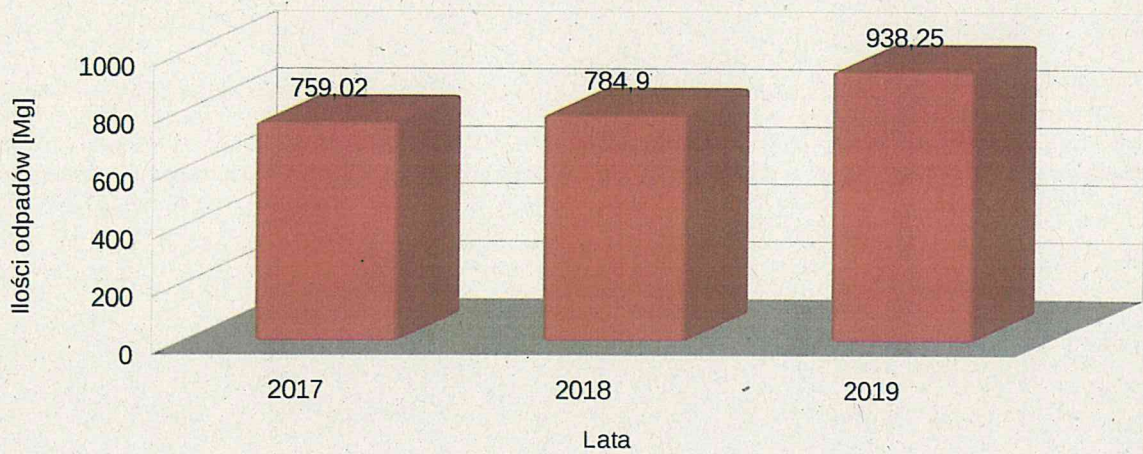
w latach 2017-2019

Wykres 9. Ilości zużytych opon w latach 2017-2019

Ilości odpadów ulegających biodegradacji

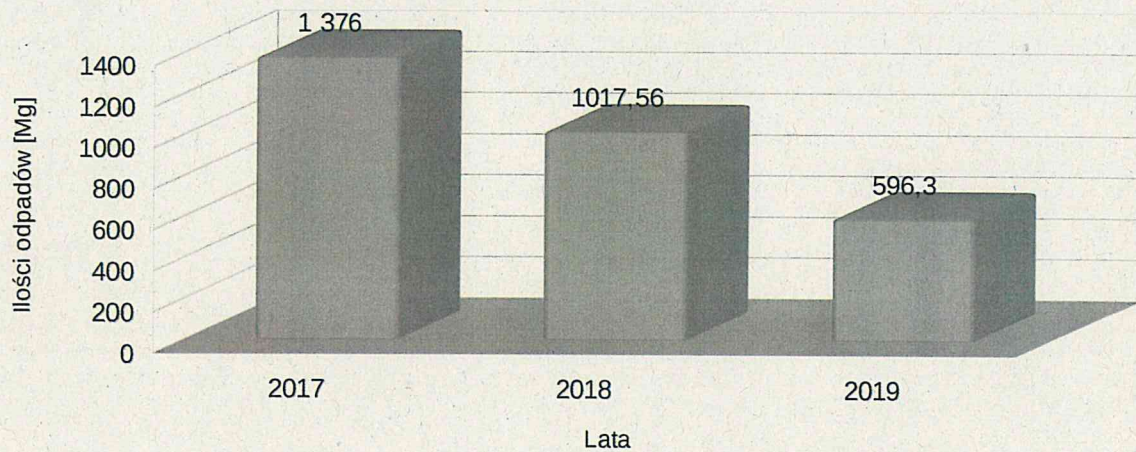
w latach 2017-2019

Wykres 10 Ilości odpadów ulegających biodegradacji w latach 2017-2019

Ilości odpadów popiołu i żużli z palenisk domowych

w latach 2017-2019

Wykres 11 Ilości odpadów popiołu i żużli z palenisk domowych w latach 2017-2019

Udział odpadów segregowanych w ogólnej masie odebranych odpadów komunalnych w 2018 r. wyniósł 24,25 %, natomiast w 2019 r. 28,24 %.

Dążąc do zwiększenia efektywności selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, w 2019 r., podobnie jak w latach ubiegłych, prowadzono intensywną edukację ekologiczną mieszkańców Wałbrzycha w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

W celu realizacji programu edukacji w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi złożony został wniosek do WFOŚiGW na realizację zadania pn. „**MAŁYMI KROKAMI O PLANETĘ DBAMY**”

Zadanie zostało zrealizowane w okresie od 07.01.2019 r. do 16.12.2019 r. Efekt ekologiczny i efekt rzeczowy zostały osiągnięte. Celem programu było podniesienie świadomości ekologicznej, ograniczenie zanieczyszczania środowiska, zmniejszenie ilości odpadów (poprzez świadome zakupy), wzrost wiedzy i umiejętności w zakresie stosowania zasad przyczyniających się do ochrony środowiska, ograniczanie zakupu foliowych toreb, umiejętność ponownego wykorzystania produktu, wzrostem poczucia odpowiedzialności za środowisko.

Zamysłem programu edukacji ekologicznej pod hasłem „Małymi krokami o planetę dbamy” było uzmysłowienie mieszkańcom, że do ochrony środowiska, zasobów przyrody można przyczynić się podejmując drobne kroki, przemyślane decyzje zakupowe. Bycie eko nie jest już wyborem czy modą, ale obowiązkiem każdego człowieka. Warto zacząć od siebie. Nawet małymi krokami możemy zapewnić przyszłość naszej planecie i naszym dzieciom. Nie od dziś wiadomo, że niszczymy Ziemię w niespotykanym tempie i na niespotykaną dotąd skalę. Czy zdołamy się opamiętać? Czy czeka nas eko zagłada? Zapowiedzi widać gołym okiem. Smog, zmiany klimatyczne, tony plastikowych śmieci. A przecież każdy z nas może zrobić coś, by ocalić planetę. Może to ostatni dzwonek na zmianę myślenia.

Zrealizowaniu założonych celów służyły następujące zadania edukacyjne, prowadzone w ramach programu edukacji ekologicznej:

1. Warsztaty ekologiczne pod hasłem "Małymi kroczkami o planetę dbamy" przeprowadzane:

- a) w placówkach szkolnych, szkołach podstawowych (klasy III) na terenie miasta Wałbrzycha. Zajęciami objęto ok. 600 dzieci. Celem warsztatów było ugruntowanie wiedzy w zagadnieniach ekologicznych dotyczących obszarów: odpady, woda, energia, powietrze, zwierzęta, las i świadome zakupy. Zajęcia trwały po 1 godz. zegarowej. Prowadzone były w miesiącach kwiecień do maja b.r.
- b) w 11 siedzibach Rad Wspólnot Samorządowych na terenie miasta Wałbrzycha. Zajęcia odbyły się w formie wykładów, warsztatów kreatywnego wykorzystania odpadów. Czas trwania warsztatów: 90 min. Cele ogólne warsztatów: kształtowanie postawy proekologicznej oraz krzewienie świadomości ekologicznej, dostrzeganie zagrożeń ekologicznych; dostrzeganie konieczności dbania o środowisko naturalne i kształtowanie ekologicznego zachowania; wiedza, jak

minimalizować ilość wytwarzanych odpadów przez racjonalne dokonywanie zakupów; wiedza, dlaczego podczas zakupów warto zwracać uwagę na rodzaj opakowania produktów; wiedza, jaki wpływ na ilość wytwarzanych odpadów komunalnych u źródła i na otaczające środowisko naturalne ma planowanie zakupów oraz rozważne ich dokonywanie.

c) w ramach organizowanych przez gminę spotkań obywatelskich tzw. Kawiarenek Obywatelskich zostały przeprowadzone dwa spotkania z mieszkańcami. W Starej Kopalni mieszkańcy wysłuchali prelekcji „Małymi krokami o planetę dbamy” natomiast w kawiarni Zielona Sofa, tematem spotkania była idea „Zero Waste- kupuj z głową nie produkuj” Uczestnicy wszystkich warsztatów wykonali kulę do kąpielii z naturalnych składników oraz uniwersalną pastę do czyszczenia. Warsztaty zostały przeprowadzane przez firmę EKOSFERA Justyna Piwońska posiadającą uprawnienia do wykonywania działalności polegającej na prowadzeniu zajęć edukacyjnych. Koszt prowadzonych zajęć zawiera koszt wszystkich materiałów niezbędnych do przeprowadzenia warsztatów (materiały piśmiennicze, karty pracy, artykuły kreatywne do zadań twórczych, przypinki). W celu utrwalenia ekologicznych postaw każdy uczestnik warsztatów otrzymał ekologiczną słomkę bambusową. 11 RWS w których zostały przeprowadzone warsztaty otrzymały kosz wiklinowy z wyposażeniem.

2. Przeprowadzenie akcji ekologicznej polegającej na zbiórce zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Zakres działań obejmował uruchomienie dwóch stacjonarnych punktów zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego na terenie miasta Wałbrzycha oraz indywidualne odbiory bezpośrednio z domu. Akcja organizowana 4 razy w roku w miesiącach: kwiecień, czerwiec, wrzesień, grudzień. W ramach akcji zorganizowane zostały stoiska dla dzieci i dorosłych, których celem było pogłębienie świadomości mieszkańców miasta Wałbrzycha nt. zasad gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnej zbiórki surowców. Za oddane elektro-odpady każdy otrzyma drobny upominek w zależności od pory roku (świeże jabłka, notatniki, długopisy, wrzosy w doniczkach, czapki mikołaja, słodycze, czekolady, bawełniane torby).

3. W ramach akcji została zaprojektowana i wydrukowana ulotka w formacie A3 dot. selektywnej zbiórki popiołu" oraz wydrukowane zostały plakaty w formacie A4 informujące o miejscach oraz terminach przeprowadzenia warsztatów w RWS, które zostały rozwieszane na mieście oraz w siedzibach RWS. Ulotka przekazywana została zarządom nieruchomości, zamieszczona została na Facebooka, umieszczona została na tablicach informacyjnych oraz nagłośniona została w lokalnych mediach.

Na rok 2020 r. również został przygotowany i złożony w miesiącu lutym wniosek do WFOŚiGW. W ramach pozyskanych środków planuje się podjęcie zintegrowanych działań mających na celu edukowanie mieszkańców Wałbrzycha w zakresie ograniczenia powstawania odpadów, ponownego wykorzystania i świadomych zakupów.

Poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, a także sposób ich obliczania, zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

Zgodnie z załącznikiem do w/w rozporządzenia dla kolejnych lat określone zostały poziomy jak w tabeli 7. W tabeli 8 wskazano również poziomy osiągnięte na terenie Wałbrzycha w okresie od 16 lipca 2013 do 2019 r.

Osiągnięty w latach 2014-2018 poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania wynoszący 0 % wynika z faktu, iż niesegregowane odpady komunalne w całości zostały poddane innym niż składowanie procesom przetwarzania.

Tabela nr 7. Poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. [%]- lata 2013-2020.

Rok	16 lipca 2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	16 lipca 2020
Poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. [%]								
Dopuszczalny	50	50	50	45	45	40	40	35
Osiągnięty przez gminę Wałbrzych *	19,2	0	0	0	2	0	1	-

*Źródło: sprawozdania podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości składane w 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 i 2019 r.

Poziomy recyklingu wymagane od gmin w odniesieniu dla poszczególnych rodzajów odpadów, a także sposób ich obliczania został określony w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

Zgodnie z przedmiotowym rozporządzeniem, dla kolejnych lat określone zostały poziomy

recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła wykazane w tabeli 8, wskazano również poziomy osiągnięte na terenie Wałbrzycha w okresie od 16 lipca 2013 do 2019 r.

Tabela nr 8. Poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła

	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia [%]							
	16 lipca 2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	16 lipca 2020
Wymagany	12	14	16	18	20	30	40	50
Osiągnięty przez gminę Wałbrzych *	9,3	19	31	26	24	35	45	-

*Źródło: sprawozdania podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości składane w 2013,2014, 2015,2016, 2017, 2019 i 2019 r.

W tabeli 9 wykazano wymagane w/w rozporządzeniem poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami, innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych, a także poziomy osiągnięte przez gminę Wałbrzych od lipca 2013 do 2019 r.

Tabela nr 9. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów innych niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe

	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami [%]							
	16 lipca 2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	16 lipca 2020
Wymagany	36	38	40	42	45	50	60	70
Osiągnięty przez gminę Wałbrzych *	99,9	100	100	99	100	100	100	-

*Źródło: sprawozdania podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości składane w 2013,2014, 2015,2016, 2017, 2018 i 2019 r.

Zarówno poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych takich jak: papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło, jak i poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe, został osiągnięty i wyniósł odpowiednio **45 % i 100 %**.

Tabela 10. Ilości odpadów zmieszanych, odpadów zielonych odebranych z terenu gminy Wałbrzych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Ilość [Mg]
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	31 425,96
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	938,25
19 12 12	Masa odpadów, powstałych po sortowaniu zmieszanych odpadów komunalnych przekazanych do składowania	2 779,28

Źródło: sprawozdania podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości składane w 2019 r. na dzień 30.10.2020 r. wraz z PSZOK

VIII. Zmiany w obowiązujących aktach prawa miejscowego

W 2019 r. zmieniona następujące uchwały:

- **OBWIESZCZENIE WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO**

z dnia 10 grudnia 2019 r.

o sprostowaniu błędu w uchwale Rady Miejskiej Wałbrzycha nr XVIII/181/19 z dnia 21 listopada 2019 r. zmieniającej uchwałę nr XV/202/2015 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie wyboru metody opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalania wysokości stawki tej opłaty

- **UCHWAŁA NR XVIII/181/19**

RADY MIEJSKIEJ WAŁBRZYCHA

z dnia 21 listopada 2019 r.

zmieniająca uchwałę nr XV/202/2015 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie wyboru metody opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalania wysokości stawki tej opłaty.

- **UCHWAŁA NR XVIII/181/19**

RADY MIEJSKIEJ WAŁBRZYCHA

z dnia 21 listopada 2019 r.

zmieniająca uchwałę nr XV/202/2015 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie wyboru metody opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalania wysokości stawki tej opłaty

- **UCHWAŁA NR XVII/168/19**

RADY MIEJSKIEJ WAŁBRZYCHA

- z dnia 29 października 2019 r.
zmieniająca uchwałę nr XV/202/2015 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie wyboru metody opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalania wysokości stawki tej opłaty.
- UCHWAŁA NR XVII/167/19
RADY MIEJSKIEJ WAŁBRZYCHA
z dnia 29 października 2019 r.
w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
 - UCHWAŁA NR XVII/166/19
RADY MIEJSKIEJ WAŁBRZYCHA
z dnia 29 października 2019 r.
zmieniająca uchwałę nr XL/346/2012 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie podziału gminy na sektory odbierania odpadów komunalnych
 - UCHWAŁA NR XVI/151/19
RADY MIEJSKIEJ WAŁBRZYCHA
z dnia 26 września 2019 r.
zmieniająca uchwałę Nr XV/201/2015 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Wałbrzych
 - UCHWAŁA NR XII/104/19
RADY MIEJSKIEJ WAŁBRZYCHA
z dnia 27 czerwca 2019 r.
zmieniająca uchwałę nr XV/203/2015 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów
 - UCHWAŁA NR XII/103/19
RADY MIEJSKIEJ WAŁBRZYCHA
z dnia 27 czerwca 2019 r.
zmieniająca uchwałę nr XV/201/2015 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Wałbrzych.

IX. Podsumowanie i wnioski

Na podstawie opracowanej „Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Wałbrzych w 2019 r.” ustalono poniższe wnioski.

1. Wdrożony system gospodarowania odpadami komunalnymi w zakresie świadczenia usług odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych i nadzoru nad tymi działaniami w 2019 r. funkcjonował w sposób prawidłowy, czego wyrazem są osiągnięte przez gminę ustalone rozporządzeniem Ministra Środowiska poziomy ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania oraz poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła oraz innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.
2. Prowadzone działania edukacyjne w zakresie prawidłowej segregacji przyniosły zamierzony efekt, czego odzwierciedleniem jest wzrost efektywności segregacji w stosunku do 2018 r.
3. Priorytetowym zadaniem dla gminy Wałbrzych na następne lata jest dalsze uświadamianie mieszkańców w zakresie ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz poprawnego ich segregowania.
4. Gmina planuje dalsze doskonalenie i dostosowywanie systemu do obowiązujących przepisów prawnych.

Z upoważnienia
Prezydenta Miasta Wałbrzycha
Aleksandra Winarskiego
Biurowisko
Biuro Infrastruktury i Nieruchomości

Sporządziła:
A. Więckiewicz-Mączka 74 66 55 234